Dosarul nr. 5r-1372/2025
4-25044894-12-5r-03042025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 iunie 2025 mun. *****

Judecătoria ***** (sediul Ciocana)
În componenţa completului:
Președintele ședinței
Judecător: Veniamin Chihai
Grefier: Natalia Zaborot
Cu participarea
Făptuitorului: Roșca Oleg
examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația lui Roșca Oleg a. n. *****, IDNP *****, dom. *****, sat. *****, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. ***** şi deciziei privind aplicarea sancțiunii contravenționale din *****,

A CONSTATAT:

La data de 24.03.2025, Roșca Oleg a înregistrat în cancelaria Inspectoratului Național de Securitate Publică *(în continuare INSP)* o contestație cu nr. 2338, împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție nr. ***** și deciziei agentului constatator al INSP, Dan Anghel din *****, privind aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod Contravențional RM.

Conform scrisorii INSP nr. 34/17/1-2338 din 26.03.2025, contestația nominalizată, a fost expediată Judecătoriei *****, pentru examinare.

Cauza contravențională respectivă a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului Veniamin Chihai la data de 03.04.2025.

Prin contestația depusă, Roșca Oleg solicită anularea procesului-verbal contravențional seria/nr. ***** din *****, prin care i-a fost aplicată o sancțiune în mărime de 1.500 lei (30 u.c.) și 5 puncte de penalizare cu încetarea procesului contravențional, motivând că nu există fapta contravenției imputate.

Astfel, indică că, contestația este formulată în raport cu o sancțiune aplicată de către ofițerul INSP – Anghel Dan, pentru pretinsa săvârșire a contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional („neacordarea priorității legale pietonilor sau bicicliștilor”), în legătură cu un incident rutier din data de *****.

Făptuitorul contestă legalitatea și temeinicia procesului-verbal, susținând că, nu a fost informat în prealabil cu privire la comiterea pretinsei contravenții, procesul-verbal a fost întocmit în lipsa oricărei probe obiective, agentul constatator nu a prezentat dovezi privind săvârșirea

contravenției și nu a existat nici o înregistrare, martor sau alt mijloc de probă care să confirme fapta imputată.

Se invocă în mod expres principiul *in dubio pro reo*, precum și dispozițiile art. 7, art. 375 alin. (3), art. 425 alin. (4), art. 440 și art. 441 Cod contravențional, cu sublinierea faptului că în lipsa probelor, contravenientul se prezumă nevinovat.

Totodată, se face trimitere detaliată la jurisprudența CEDO, în special Anghel c. României (hotărârea din 04.10.2007), care stabilește că prezumția de legalitate a procesului-verbal nu poate înlătura obligația autorității de a proba fapta. Telfner c. Austriei (20.03.2001), privind necesitatea probelor convingătoare și Seliverstov c. Rusiei (25.09.2009), privind dreptul de a fi informat cu privire la acuzație și faptele imputate.

În concluzie, contestatarul susține că nu s-a dovedit în mod obiectiv existența faptei contravenționale, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului nu poate ține loc de probă unică și procesul-verbal este lipsit de fundament probator și trebuie anulat în baza art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional (lipsa faptei).

În şedinţa de judecată, până la începerea cercetării judecătorești în conformitate cu prevederile art. 378 alin. (2), (3) Cod Contravențional RM, făptuitorului i-a fost adus la cunoștință dreptul acestuia de a fi asistat de apărător, însă a declarat expres și în mod neechivoc că refuză serviciile unui apărător. Prin urmare, a solicitat examinarea cauzei fără asistența juridică a unui avocat.

În drept, art. 378 alin. (3) Cod Contravențional RM stabilește că, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător, nu însă este și obligată să asigure prezența unui apărător, cu excepțiile stabilite de legiuitor.

În conformitate cu art. 6 § 3 lit. c) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice acuzat are dreptul „să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el”.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului confirmă că acest drept nu este absolut, dar opțiunea exprimată liber a persoanei de a se apăra singură trebuie respectată dacă aceasta nu afectează echitatea globală a procesului.

În cauza *”Croissant c. Germania”* (25 septembrie 1992, cererea 13611/88, § 29), Curtea a statuat că „autoritățile pot impune un avocat din oficiu numai atunci când este strict necesar pentru un proces echitabil”, i-ar în cauza *”Meftah și alții c. Franța”* (26 iulie 2002, cererile 32911/96; 35237/97 și 34595/97), Curtea a subliniat că, dacă persoana înțelege consecințele renunțării la apărare și le acceptă, atunci examinarea cauzei în lipsa avocatului nu contravine art. 6 CEDO.

Instanța reține că, în prezenta cauză, nu au fost prezentate dovezi și nici nu s-a constatat că Roșca Oleg suferă de afecțiuni psihice sau fizice care să-i limiteze capacitatea de exercițiu, cunoaște limba de stat în care s-a desfășurat procesul contravențional și nu a fost împiedicat în mod obiectiv să-și exercite dreptul la apărare. În plus, nu există împrejurări care să impună, în mod autonom, desemnarea apărătorului pentru protejarea interesului justiției.

Totodată, instanța constată că refuzul de apărător a fost exprimat liber, conștient și informat, iar condamnarea la asistență juridică forțată în lipsa unei justificări legale ar constitui o ingerință disproporționată.

În consecință, refuzul lui Roșca Oleg de avocat nu afectează caracterul echitabil al procesului contravențional și corespunzător instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa apărătorului, cu respectarea standardelor jurisprudenței CEDO.

La fel, făptuitorul Roșca Oleg a susținut contestația depusă pe deplin și a solicitat admiterea acesteia ca fiind întemeiată, deoarece se străduie de fiecare data să nu încalce.

Agentul constatator Dan Anghel fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul poștei electronice insp@igp.gov.md, precum și prin informația plasată pe saitul oficial al Judecătoriei *****: https://jc.instante.justice.md/ro/agenda-sedintelor, în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării şi nu a adresat cereri cu privire la amânarea ședinței de judecată sau examinării cauzei în lipsă. Astfel, ţinînd cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 382 Cod Contravenţional RM, privind citarea participanților la proces, instanţa a considerat neprezenţa agentului constatator nemotivată, şi conform art. 455 alin. (2) Cod Contravențional RM, a dispus examinarea cauzei în lipsa ultimului. Or, citarea se face *prin invitaţie scrisă*, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, *prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate*, dar aceasta a refuzat să o primească.

Audiind opinia făptuitorului, cercetând materialele dosarului contravențional, verificând argumentele invocate în contestație în raport cu probele prezentate, instanţa de judecată consideră contestația întemeiată, urmând a fi admisă și declarată nulitatea absolută a procesului verbal cu privire la contravenție din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 448 alin. (1) Cod Contravenţional RM, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator *sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod*, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

Potrivit prevederilor art. 443 alin. (6), (7) Cod Contravenţional RM, faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție ori *al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal* și se *certifică prin semnătura a cel puțin un martor, indicându-se și datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon).* În cazul imposibilității de identificare a unui martor, agentul constatator consemnează în procesul-verbal motivele obiective ale lipsei

martorului și documentează, prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

În procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugiri, alte modificări. În cazul necesităţii unor astfel de acţiuni, se încheie un nou proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

Conform art. 445 Cod Contravenţional RM, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator *sau a martorului asistent*, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. *Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.*

Reieșind din prevederile legale nominalizate, sub aspectul legalității procesului – verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă într-u asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, indicate expres în art. art. 5, 7 Cod Contravenţional RM.

Astfel, legislaţia în vigoare prevede redactarea procesului – verbal cu privire la contravenţie într-o anumită formă, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă prevăzute în art. 443, 445 Cod Contravenţional RM, pentru care încheierea sa valabilă ar produce efecte juridice.

Studiind materialele dosarului, instanţa de judecată a constatat cu certitudine următoarele.

La data de ***** ora 15.55, agentul constatator a INSP, Dan Anghel a întocmit în privința lui Roșca Oleg proces-verbal cu privire la contravenție nr. *****, *pe faptul că la data de ***** ora 12.15 în mun. *****, intersecția *****, conducând automobilul de model ***** cu n/î ***** a ignorat prevederile pct. 11 lit. f) al RCR, care prevede că, conducătorul de autovehicul este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulație nedirijată, să cedeze trecerea pietonilor care se află pe marginea părții carosabile și intenționează să se angajeze în traversare , precum și celor care traversează drumul pe partea carosabilă, în direcția de mers a vehiculului,* prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 238 alin. (3) Cod Contravenţional RM.

Prin decizia agentului constatator a INSP, Dan Anghel din *****, făptuitorului Roșca Oleg i-a fost aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale și 5 puncte de penalizare.

Instanța reține că, contestația asupra procesului-verbal cu privire la contravenție şi decizia agentului constatator a fost depusă de către Roșca Oleg la data de 24.03.2025, cu respectarea termenului prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod Contravenţional RM, având în vedere faptul că, după întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție și emiterii deciziei de aplicare a

sancțiunii contravenționale agentul constatator a înmânat copia acestora lui Roșca Oleg.

În speță, se atestă încălcarea prevederilor art. 443 alin. (6) și (7) Cod Contravențional RM, pe motiv că, procesul-verbal original conține o semnătură în rubrica destinată martorului (Beligurschi Ivan), însă datele de identificare ale acestuia sunt incomplete, lipsind în mod evident adresa de domiciliu necesară pentru eventuală citare și verificare.

Mai mult, în copia procesului-verbal care a fost înmânată contestatarului, nu se regăsește deloc rubrica privind martorul și datele ultimului, ceea ce generează o contradicție gravă între cele două exemplare ale aceluiași act constatator *(vezi f. d. 17, 20)*.

Totodată, agentul constatator nu a menționat în niciun loc al procesului-verbal că Roșca Oleg ar fi refuzat semnarea actului și nu a justificat în niciun mod lipsa semnăturii acestuia, încălcând astfel cerințele imperative ale art. 443 alin. (6) Cod Contravențional.

Conform art. 375 alin. (3) Cod contravențional, orice dubiu în privința săvârșirii unei contravenții se interpretează în favoarea persoanei învinuite. În lipsa unor probe clare și legale privind fapta imputată, instanța este obligată să aplice principiul in dubio pro reo și să înceteze procesul contravențional.

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special în cauza *Anghel c. României (hotărârea din 04.10.2007),* s-a statuat că prezumția de legalitate a procesului-verbal contravențional nu poate înlătura obligația autorităților de a proba efectiv fapta și vinovăția persoanei. Această exigență este aplicabilă și în procedurile contravenționale de drept intern.

Mai mult, instanța observă că între copia procesului-verbal înmânată contestatarului și exemplarul original depus de agentul constatator există diferențe substanțiale, constând în faptul că în original figurează un martor (cu semnătură și număr de telefon), iar în copia remisă petentului, această rubrică este goală. Or, în conformitate cu art. 443 alin. (7) Cod contravențional, „în procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugiri, alte modificări". În cazul în care s-ar fi dorit completarea actului cu datele martorului, agentul era obligat să întocmească un nou proces-verbal, nu să modifice posterior unul deja întocmit. Această încălcare procedurală este gravă și afectează valabilitatea întregului act constatator.

Având în vedere neconformitatea actului constatator cu cerințele legii, lipsa semnăturii contravenientului nejustificată, neidentificarea completă a martorului și contradicția dintre exemplarul original și cel remis petentului, instanța constată că procesul-verbal este afectat de vicii de formă și fond care nu permit validarea lui ca act legal de constatare a unei contravenții.

Concomitent, instanța de judecată a stabilit că, <u>*decizia*</u> agentului constatator din ***** a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de art. 443 alin. (9), 447^{1} Cod Contravenţional RM.

Astfel, în conformitate cu prevederilor art. 447^{1} alin. (1) Cod contravenţional RM, examinarea cauzelor contravenţionale de către autorităţile prevăzute la art. 393 alin. (1) lit. b)–d), se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I–VI din cartea a doua.

Art. 393 alin. (1) lit. d) Cod Contravenţional RM stipulează că, sînt competente să soluţioneze cauzele contravenţionale agentul constatator (organele de specialitate specificate la art. $400–423^{10}$).

Reieşind din prevederile legale ale art. 400 alin. (1), (2) Cod Contravenţional RM, sunt în drept *să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform fișei postului*. Nomenclatorul funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.

Conform art. 447[1] alin. (2), (3) Cod Contravenţional RM *după examinarea cauzei contravenţionale*, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza) *emite decizia asupra cauzei*. Decizia comisiei administrative asupra cauzei contravenţionale se adoptă sub formă de hotărîre. Decizia trebuie să conţină: 1) data (ziua, luna, anul) emiterii deciziei; 2) denumirea autorităţii (numele, prenumele, calitatea persoanei abilitate să examineze cauza) care a emis decizia, data examinării cauzei; 3) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul de identitate, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; 4) expunerea circumstanţelor stabilite în cadrul examinării cauzei; 5) norma contravenţională care încadrează fapta persoanei în privinţa căreia a fost pornit procesul contravenţional; 6) soluţia asupra cauzei, care poate fi: a) încetarea procesului contravenţional; b) stabilirea vinovăţiei persoanei privind săvîrşirea contravenţiei imputate şi, după caz, aplicarea sancţiunii contravenţionale; 7) soluţia referitoare la obiectele şi la documentele ridicate (corpurile delicte);8) în cazul sancţionării, menţiunea privind informarea contravenientului despre dreptul de a plăti jumătate din cuantumul amenzii, dacă plata este efectuată în cel mult 72 de ore de la stabilirea amenzii; 9) menţiunea privind dreptul de contestare a deciziei, în conformitate cu prevederile art. 448.

Reieşind din prevederile legale nominalizate instanţa de judecată reţine că, decizia agentului constatator Dan Anghel nu conţine cerinţele stipulate în art. 447[1] alin. (3) Cod Contravenţional RM.

Astfel, fiind analizat conţinutul deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale aplicate lui Roșca Oleg, instanţa de judecată a stabilit cu certitudine că agentul constatator a indicat numai pedeapsa stabilită în formă de amendă 30 u.c. ceia ce este egal cu 1 500 lei și 5 puncte de penalizare.

Totodată instanţa de judecată reţine că, nu pot fi admise şi indicate în decizia de sancţionare, datele scrise în procesul verbal cu privire la contravenţie deoarece actul întocmit este unul de învinuire, iar decizia de sancţionare este un act emis de agentul constatator de aplicare a pedepsei stabilite. Or, legiuitorul nu a invocat direct prin normă că, datele incluse în procesul verbal cu privire la contravenţie urmează a fi luate în consideraţie la emiterea deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, fără a fi scrise în conţinutul acesteia, însă direct prin norma art. 447[1] Cod Contravenţional RM a indicat, ce urmează să conţină o decizie asupra cauzei.

Mai mult, raportând circumstanţele de fapt şi drept constatate și deși art. 443 alin. (9) Cod Contravențional indică că, procesul verbal urmează să conțină și decizia de sancționare, instanţa

de judecată relevă că, decizia agentului constatator se conţine în conţinutul procesului verbal cu privire la contravenţie, însă nu este motivată prin prisma la art. 447[1] Cod Contravențional. Or, atît procesul verbal cu privire la contravenţie cît şi decizia de sancţionare sunt acte diferite şi separate, urmând să fie cu un conţinut şi motivare în formă separată.

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţi în materie penală îndreptate împotriva sa.

Mai mult, raportând circumstanţele de fapt şi drept constatate, instanţa de judecată relevă că, Convenţia Europeană a Drepturilor Omului impune obligaţia oricărei instanţe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigenţă, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiţiei, nu poate fi întotdeauna înţeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părţilor. Instanţele naţionale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligaţie de a se pronunţa asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă, a se vedea în acest sens *cauza (Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).*

Aşadar, instanţa de judecată conchide că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit de către agentul constatator cu încălcarea prevederilor art. art. 443, 445, 447[1] Cod Contravenţional, fapt ce atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Or, în situaţia în care instanţa de judecată examinează cauza contravenţională, urmează din oficiu, *să verifice mai întâi de toate respectarea termenului de adresare a contestației, legalitatea întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie în conformitate cu prevederile art. art. 443, 445 Cod Contravenţional RM*, iar în cazul în care sunt întrunite aceste cerinţe, urmează să se expună asupra probelor, adică a examinării cauzei în fond prin aprecierea acestora în conformitate cu prevederile art. art. 425, 458 Cod contravenţional RM.

Având în vedere jurisprudența CEDO și circumstanțele speței, se impune admiterea contestației formulate de Roșca Oleg, constatându-se nulitatea absolută a procesului-verbal întocmit cu încălcarea dispozițiilor legale și a drepturilor fundamentale garantate de Convenție.

În conformitate cu prevederile art. 462 al Codului Contravenţional RM, instanţa de judecată –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite contestaţia lui Roșca Oleg, ca întemeiată.

Se declară nulitatea absolută a procesul - verbal cu privire la contravenție nr. ***** din ***** şi decizia agentului constatator a INSP, Dan Anghel din *****, privind aplicarea în privința lui Roșca Oleg a sancțiunii contravenționale prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod Contravențional RM, cu încetarea procesului contravențional.

Hotărîrea cu drept de atac, în ordine de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Ciocana).

Judecător Veniamin Chihai